

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény a szerkesztőség nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Strausz Sándor könyvkereskedése. Ide küldendő az előfizetési díjak, nyiltterek és hirdetések.

MURAKÖZ

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:

Egész évre 8 kor.
Fél évre 4 kor
Negyed évre 2 kor
Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetések jutányosan számíttatnak.

Nyilttér petítésra 50 fillér.

Feloldó szerkesztő:
DÉKÁNY MIHÁLY.

Főszerkesztő:
MARGITAI JÓZSEF.

Kiadó és lapfuttató:
STRAUSZ SÁNDOR.

Csáktornyal takarékpénztárak egyesülése.

A cimbéli közleményeinkre reflektálva most Fejér Jenő, a csáktornyavidéki takarékpénztár főkönyvelője küldött be hozzánk részletes és tárgyilagos dolgot, melyben a szóban levő egyesülés megvalósítását célzó törekvést szintén elismeri, de egyúttal igyekszik annak jó oldalait és gazdasági előnyeit is kimutatni.

A dolgot alább egész terjedelmében közöljük, hogy így az eddigi közleményeinkben megnyilatkozó aggodalom eloszlására irányuló hozzászólásnak is tért engedjünk, bár azt hisszük, ez a közleménynek nem igen fog sikerülni, mert a sok föltételes módbeli bizonyítás, a jelenlegi tisztviselők és igazgatósági tagok érdekeire a jövőbeli kiterjedtebb bank ügyletekre stb-re való hivatkozás nagyon is problematikus értékeket, amennyiben azt mindenki elhiszi bizonyítás nélkül is, hogy a jelenlegi igazgatóságok, ha ez az egyesülés megtörténne, gondoskodni fognak magukról és mostani tisztviselőikről is így az ő érdekük csorbát nem szenvedne. A jövőbeli kiterjedtebb bank és egyéb ügyletekre nézve való hivatkozás pedig nem egészen megfelelő érv, mert tapasztalásból tudjuk, hogy az eddig törekvő vidéki takarékpénztárak legnagyobb részét éppen a bank és egyéb kiterjedtebb spekulációk tették tönkre. A dolgozat még azt az aggodalmat sem osztja el, hogy egyeseknek a képzelt, vagy valóban túlévezett hitellel következtében az új pénzügyi intézet esetleg a hitelt bizonyos mértékben fölmondja, sőt ezt, mint az új igazgatóságnak törvényes jogát fel is említi.

Magá a közlemény a következő:

„Hol a Zalában, hol annak „Közlönyében, hol pedig a „Muraközben” huzatnak meg a helybeli takarékpénztárak fuziójára vonatkozó eszmének harangjai, még pedig valósággal a kibarangozás módjára. — Pedig lelkeimre! ez még korai volna, hiszen az eszme még csak vajadásban van, még csak ezután várható — (már aki várja) — világra jövelele.

Elvem ellenére teszem, mert nem tartozik hivatásom körébe az „irdalom”, inkább csak az „irodalom”; de miután Weisz Miksa kollégám belesodort — (nem szemrehányást!) — a harang kötelébe, nem állhatom meg, hogy azt meg is ne rángassam; talán sikerül más — nem oly gyászos — hangot is kicsalni. Előre is ígértem, hogy a köteletem — Bernát-ként, hanem higgadt tempóban fogom kezelni, nehogy bántó hang is recseghessen közebe.

A fuzió eszméje nem új, ezuttal csak több nyomatékkalettel vetődött föl, amiben — mea culpa — én is bűnrészes volnék. De a míg a multban csak beszélgettünk fölötté, mint akár az „önálló vámtérület” fölött is, addig az idén már a dolog mélyére való behatolást kíséreltük meg. Ezenközben jutottunk azon konkluzióra, egyrészt: hogy a fuzió lehetséges volna, még pedig annélküli, hogy bárki is — tehát egyfelől a részvényesek, ezeken belül az igazgatók, aligazgatók, igazgatósági- és felügyelőbizottsági-tagok, ügyészek és tisztviselők, más felől a hiteltelvezők, a betevők és hitelezők — (több érdekeltet nem tudok) — akár anyagi,

akár erkölcsi, vagy bármiféle szempontból is a legcsekélyebb károsodást, megrövidítést szenvedné, másrészt: hogy a fuzió nagy horderejű és felette előnyös következményekkel járna nem csak a fent elősorolt közvetlenül érdekeltre nézve, hanem ezzel karöltve a közérdek, vagyis városunk közgazdasági és kulturai fejlődése szempontjából is. Ennek fejtegetésére majd rátérünk; előbb tisztázzuk a tájékozatlanság következtében, bár jóhiszeműleg, de még sem az igazi színben reprodukált azon momentumokat, amelyek itt is („Muraközben”) ott is (a kanizsai lapokban) felbukkantak.

Először is az „Osztárk-Magyar Bank” nagykanizsai főnöke korántsem holmi felsőbb, titkos utatitásra „utazik”, a fuzió, hanem csakis legjobb és önzetlen meggyőződésből tartja annak megvalósítását óhajthatónak; másodsor: nem a fuzió ötletéből „utazgatott” az idén városunkba, hanem hivatali kötelességéből kifolyólag, mely szerint minden évben „információs utat” teszen, vagyis látogatja meg a kerületébe tartozó összeköttetéseket; harmadsor pedig: míg a multban csak óhajtható dolgokként említé a fuzió eszméjét, addig az idén csak a Weisz kollégámmal meghánytvetett tervezet megismerése után határozá el magát arra, hogy az érdekelt tényezőket az eszme érdemleges tárgyalására indítsa.

Teljesen tarthatatlan tehát az olyatén kiromhanás (Zalai Közlönyben) mintha az általa propagált dologban holmi veszedelmet rejtő, titkos politikai tendencia bujkálna.

Csakis a modern haladás, a fejlődés és gyarapodás lebeg ugy az ő, mint a mi szemünk előtt is. — Már pedig azt hiszem, hogyha mi ily — pláne — szakmánkba vagód úgy mellé szegődünk, hogy akkor méltán tehető föl bennünk annyiszakértelem, annyi tapasztalat, annyi megfontoltság és a viszonyoknak azon ismerete, amelyeknél fogva az általunk megindított eszme nemcsak hogy nem rejthet magában oly veszedelmet, amely ellen nyomban zászlóval kellene az érdekelteket óvatosságra figyelmeztetni, hanem ellenkezőleg: bizonyára érdemes arra, hogy ha már nem is „salve”-val fogadtatik, de legalább elfogulatlan tárgyasággal bíráltassék meg.

Hiszen ha mi — (Weisz és én) — a fuzióban intézetekre nézve csak a legparányibb veszedelmet is látnók, akkor még a Herkő Páter kedvéért sem történik föltötte agyunkat, hanem elkezdők: kézzel-lábbal, tüzes tollal elsőltől rohanánk ellene; mert hiszen intézeteink sorsával mi sincs oly szoros kapcsolatban, mint különösen ami egzisztenciánk, már pedig az örültséggel lenne részünkről határos, ha mi intézetünk — s velük kényerünket — kétes, még kevésbé kalandos veszedelemben engednők sodortatni.

Hogy pedig a fuzióban rejldhetik-e veszedelem, avagy nem; illetve, hogy hasznos lenne-e, avagy káros: bár nem miénk a döntés szava, mégis első sorban is mi — akik arra neveltünk s abban élünk — tisztviselők tudjuk a leghivatottabban elbírálni.

Hosszadalmas, és nem ide való lenne az egyesülés elvét és módozatait részletesen tárgyaló tervezetnek pertraktálása, hiszen amugy is rövidesen az érdekelt tényezők elbírálása alá kerülend, még pedig első sorban az igazgatóságok, s aztán ezek állásfoglalásához képest a döntő fórumok: a közgyűlések elé, amikor is módjában állhat az érdekelteknek azt megismerni s felfogásuk szerint felhasználni, megrostálni, avagy agyoncsélpelni.

Részemről csak azt tartottam — önzetlen ambicióból — feladatommak, miszerint kimutassam azt, hogy az egyesülés igenis lehetséges volna, még pedig károsodás nélkül, és hogy oly garantiát nyújtó információkat is szerezzek be, amelyek

alapján az egyesülésből csakis „jót”, a mostaninál is „jobbat” lehessen elérni.

Hogy aztán az érdekelt, illetékes tényezők minő állásfoglalást tanúsítandának az eszmével szemben, az nem tartozik hozzám, azonban ismerve a viszonyokat meg vagyok arról győződve, hogy minden hangulatkeltség mellett is csakis a a rideg tények és megdönthetetlen számvetések alapján hozandják meg döntésüket.

A dolog érdemi részét illetőleg csak néhány momentumra kívánom ezuttal a vitát felvenni. — Ugyanis felhozott azon körülmény, hogy a fuziónál az eredeti részvények mérlegszerű (részt. tőke plus tartalékok osztva a részvények darabszámával) értékükben tervezetnek beszámíttatni; tehát a „Muraközi takarékpénztár” egy részvénye csak 1415 koronába vétetnék, holott az 1800 sőt 2000 korona napi árfolyamon kél el; a horribilis károsodás nyilvánvaló, tehát . . . „le vele”!

Jól tudom magam is, hogy ha a fuziónál ignoráltatnék az árfolyam érték, hogy akkor sokakat tényleg érzékeny károsodás érne. Illetve hogy akkor szó sem lehetne a fuzióról. Éppen azért tervezetembe — mely minden károsodásodás kizárását célozza — e körülményre vonatkozólag olyan megoldási módot vettem fel, amely szerint:

... árfolyam megtérítési alap lenne létesítendő, amelyből mindazon eredeti részvénybirtokosoknak, akik az új részvényekből egyáltalán nem jegyeznek, a mérlegszerű értéken felül az ezen érték — (illetve a beigazolt vételár) és a három intézet által eleve fixirozandó árfolyam érték között mutatkozó különbözet is készpénzben kifizetettnek . . .

... Azon eredeti részvénybirtokosok ellenében, akik éltek az új részvényekre való jegyzési jogukkal — (akár részben, akár teljességében) — árfolyam megtérítésre igényt nem tarthatnának, mert azon eszközöndő intézkedés folytán, mely szerint az alapszabályokban az évi osztalék minimális kamatlábakként az aránylag legtöbb osztalékot fizetett részvénynek hozama vétetnék alapul — az új részvény árfolyam értéke a régivel egy számvonalra jut, (illetve két esetben felül is mulandja).

Vagyis a „Muraközi” részvényeinknél e megoldás a következőleg jutna érvényre:

1000 korona névértéke mellett 1415 korona mérlegszerű- és 1800 korona árfolyamértékkel bir, osztalékul pedig (1906) 90 koronát kapott, ami a mérlegszerű érték 6-36 %-os kamatozásának felel meg;

Tervezetem szerint: ha nem jegyez az illető, ugy 1415+385=1800 koronát készpénzben kapná ki, ha pedig jegyez, ugy 1400 korona névértékű részvényt kapna (15 k-át készpénzben) és évi osztalékul — (a tervezetemben megokolt számvetés eredményeként) — 7-64 %-ot, vagyis majdnem 105 koronát, tehát még többet, mint eddig. — Már pedig miután az árfolyam-értéket — (vidéki részvényeknél) — csakis az utána várt osztalék szabályozza, akkor a 105 K osztalék is bizonyára felhozandja ez értékig az árfolyamot, sőt méltán magasabbra is.

Miután tervezetemből „árfolyam megtérítési alap”-ot citáltam, a zezírtan felmerülhet a kétségnek eleve való eloszlátása céljából megjegyzem, hogy annak nagysága a végérvényes részvényjegyzést megelőzendő „próba-jegyzés” alapján lenne megállapítható; vagyis ha a „próba-jegyzés”-ből az tűnnék ki, hogy túl nagy összeg szükségeltetnék az árfolyam megtérítésekre, akkor a fuzió ugys dugába dől; ha pedig — mint hiszem — ehhez legfeljebb 15—20000 korona szükségeltetnék, akkor a fuziót óhajtok zöme bizonyára nem hagyná ügyét ezen kérdésen mulni, hanem készséggel hozzájárulna ahhoz, hogy az alap megte-

remtése céljából részvényenkint 1—2 korona fizetessék be.

A másik momentum, amire kiterjedni kívánunk: a jelenlegi adások sorsára vonatkozik. — E tekintetben minden aggodalom elve eloszlató az által, ha — amit terveztembe is felvettem —

... a megalkotandó alapszabályokban megoldandó lenne az olyatint intézkedés, amelynél fogva az igazgatósági- és felügyelőbizottsági tagok az intézet adóssái nem lehetnének; ellenben felvendő lenne benne azon biztosítás, hogy az új intézet igazgatósági és felügyelőbizottsági tagjai — — — esetleg az ezeken kívül álló részvényesek, avagy a nem részvényesek is — az új intézetnél azon kezdő hitelt nyerenének, amelynyit a 3 pénzintézetnél az egyesüléskor összesen élveztek; megszorítást e tekintetben az új igazgatóság csak annyiban tehetne, hogy az illetőknél legfeljebb — mondjuk — 5 %/ig terjedhető évi törlesztést kívánna meg. Amennyiben azonban az új igazgatóság egyesek hitelképességében változást konstatalna, úgy természetesen teljesen szabadon gyakorolhatná törvényadta jogát, vagyis szoríthatná meg, illetve bővíthetné az egyesek hitelét.

Azon aggodalom pedig, hogy az adások összegszétsége alkalmával a mutakozó túlterheltségek által előidézett meglepetés, avagy megdöbbenés holmi válság magvait rejthetné magában — teljesen indokolatlan, mert hiszen ma is tudja mind három intézet vezetője az utolsó fillérig — hogy az érdemesebbek közül ki, hol és mennyivel tartozik és még sincs válság. — Azután meglehetősen híven tudja mindegyik intézet kölcsönösen egymásról azt is, hogy mely intézet minő anyaggal bír társaságában.

Attól tartani pedig, hogy az egyesült intézet a kamatlábat feleivel szemben monopoliumszerűleg fogná kezelni, igazán együgyűség lenne, mert csak akkor kerül majd a mi pénzpiacunk az igazi versenybe, lévén körülötte (Kanisán, Lendván, Perlakon, Letenyén, Varasdon) elegendő intézet, mindent megteendének, hogy ami kerületünkbe tartozó felek náluk maradjanak adóssák és hogy az ő kerületükbe tartozó felek ne vonassanak hozzáik.

A harmadik momentum, amely felhozott: a második takarékpénztár mumusa. — Nézzünk ennek is szemébe. — Mindenek előtt jöjjünk tisztába azzal, hogy minő erőkkél rendelkezne az egyesült intézet; ime a számok:

1 1/2 (esetleg 2 is) millió részvénytőke (ennyi saját tőkével kevés dunántúli intézet rendelkezik); 3 millió betétek;

7 millió kinlevőségek és egyéb vagyonrészek; 1 1/2 millió igénybe vett hitel, (amelyekhez az egyesülendő intézet még bátran vehetne még 1 milliót igénybe).

Az intézet vezetőségének pedig városunknak majdnem minden e tekintetben számba vehető egénye részt venne, vagyis a 3 intézetnél jelenleg szereplők valamennyire, sőt megfelelő bevonásokkal kiegészítve még többen is.

Hát most kérdem: kik maradnának még meg olyanok, akiknek eszébe jutna egy második pénzintézetet alapítani? Gsáktornán nem akadna. — És ha mégis akadnának merész vállalkozók, hát mily tőkét volnának képesek összehozni? Szerintem legfeljebb 50, 100, 200000 koronát. Hát minő kilátással vehetnék föl velünk szemben a versenyt? Igenis: okozhatnának kárt fájdalmat, de csak annyit, mint — bocsánat az engedelemért — balha az elefántnak. A vége mégis csak az lenne, hogy hozzánk fordulnának hitelért, ahol azt készséggel meg is kapnák — persze bizonyos kikötésekkel.

De tegyük fel a legrosszabbat is, hogy az egyesülendő intézettel minden tekintetben egyenlő erős, sőt erősebb intézet létesítenék, mondjuk: holmi »amerikai onkli« rázna a millióit. — Mi lenne akkor velünk? Hát akkor csak gratulálni lehetne Csáktornának fejlődéséhez, mert akkor vagy náluk, vagy nálunk, de az egyiknél biztosan pénz fölösleg állana be; a pénz nem vesztet el, a pénz utat keres magának, vagyis a nyugalmas kölcsön műveletek találatának hiteltettsége következtében az életre valóbb ipari vállalkozásoknak szabadabb mezejére terelődnek.

Hát ettől rettegünk? Hiszen ezen korszaknak elejébe kellene harangozni!

Egészen meglepődtem arra is kiterjedni, hogy minő nehézségekkel kellene egy második pénzintézetnek megküzdnie. Mily — majdnem megsemmisítő — bizalmatlansággal fogadná azt a pénzvilág. Hiszen csak kapna hiteket, kezdetben »privát-escompteur« öknél, sőt később intézetektől is, de minőt? Sokáig kellene várnia, míg oly olcsón kapná, mint mi.

Aztán meg nem elég ám a pénz magában; oda ismert és agilis »Zubringer«-ek is köllenek ám; hiszen most uton-utólen bőven kínálgatják az »olcsó« pénzt nagy — de nagyon is eleső pénzintézetek és még sem igen veszik, inkább maradnak a réginiél, a »drágább«-nál, mert itt az ismeretség és egyéb kapcsolatok révén mindig számíthatni elnézésre, kíméletes segedelemre stb.

Sokat, sokat tudnék a nehézségekről fölhozni, mert: probatum est.

Különbön pedig szerintem sokkal több sikerrel lehetne a mostani viszonyok közepette egy negyedik intézetet létesíteni, mint akkor egy másodikat, mert most csak gyöngyöb erővel szemben kellene a küzdelmet felvenni; és még sem jut senkinek eszébe ága.

Befejezésül megkísérlem az egyesülés következményeit, előnyeit esetenl; néhány szóval is reprodukálhatnám és ez az, hogy: egyesülésben az erő». Alkálán vallott igazság az, hogy az egynemű erő egyesülésével hatványozott arányban nyilvánulnak meg azok eredményei is.

Amig a 3 pénzintézet külön-külön nagyon is »provinciális« üzletkörre szorítkozhatik, s ugyszólván már csakis egymás rovására, kárára gyarapodhatik; addig az egyesüléssel oly — a dunántúli pénzintézetek legelső között helyet foglaló pénzintézet teremtődne, amelynek anyagi és erkölcsi erői előtt az egészséges továbbfejlődésnek legalább terei nyílnának meg.

A első rangu u. n. »forrás« pénzintézetek részéről akkor piacunk az eddiginél egészen más, jóval előnyösebb elbírálás alá vétetnek, amelynél fogva az eddiginél jóval több, és jóval olcsóbb hitel állana rendelkezésünkre. Ennek meg csak természetes következménye lenne az, hogy a hitel igénylők is olcsóbban juthatnának pénzhez.

A nagyság kétségkívül növelné a hirtelvet és ezzel a bizalmat is, amelyek következtében az eddigi egyszerű kölcsön műveletek mellé mihamar egyeb, modernebb és több hasznot hajtó bank-ügyletek is mintegy önként terelődének az új intézet üzletkörébe.

Azon körülménynél fogva pedig, hogy városunk kettős határszélén — mintegy az ország kapujaként — fekszik, amelynél a legforgalmasabb kereskedelmi utak kereszteződnek és amelynek mindenféle intézményekkel való ellátása mindenkör — mondhatni — országos érdeket fog képezni; továbbá miután városunk pártját ritkító kereskedelmi szellem és agilis vállalkozási kedv, valamint nagy számu intelligencia tartozik: az új intézet mintegy predestinálva lenne ezen konjunkturának olyatén kiaknázására, amelynek eredményeként városunk mihamar nemcsak pénzügyi, hanem kereskedelmi, sőt kulturál szempontból is emporiummá fejlődhetik, amelynek nemcsak Muraköz, hanem anánál jóval nagyobb terület esnék érdekszférájába. Már pedig világos, hogy városunk fejlődésével csak gyarapodna a pénzintézet fejlődéséhez megkívántó anyag is.

Egy ily pénzintézetnek csak a dolog »hona« alá kellene nyulnia és meg van ez a gár is, meg az a vállalat is, mert a nagytőke még több tőkét vonz. —

Hát megest talán ettől félünk?!

Hát nem kötelessége-e minden hivatottnak, hogy ereje és tehetsége szerint támogassa az ily ügyet?!

A magamét megtettem, teremtuőse: körömszakadtáig, de azért továbbra is rendelkezésre állok, még a sikertelenség sem ejtene kétségbe.

1907. augusztus hó 29-én.

Fejér Jenő.

K Ü L Ö N F É L É K.

— **Kinevezés.** A király dr. Csury Jenő kereskedelemügyi miniszteri titkárát a m. kir. postatakarékhoz miniszteri osztálytanácsossá nevezte ki. Dr. Csury Jenő osztálytanácsos úr Muraközben, Muraszentmártonban született s így e kinevezéssel ért kitüntelése minket, muraközieket érint a legközelebből. E kitüntetésszerű előléptetésre dr. Csury Jenő aránylag fiatal volta mellett fényes tehetséggel és elismert rendkívüli szorgalmával szolgált reá, mely előléptetéssel tehát csak az érdemes munka és szorgalom lett jutalmazva.

— **Tanítói kinevezés és áthelyezés.** A vallás és közoktatásügyi miniszter Folián Ilona okleveles tanítónőt a szobotcai áll. elemi iskolához rendes tanítónőnek kinevezte, és Pacák Izabella szobotcai tanítónőt Káráusebesre helyezte át eddigi minőségében.

— **Egyházi áthelyezés.** A zágábi érsek Sanic István káplánt Perlakról Daruvára, s helyébe Daruváról Lejtmanr György murásiklósi születésű káplánt Perlakra helyezte át.

Kulcsár János Káplán Kosztajnicról Tüskesztygyörgyre s Kedmenec Mihály káplán Tüskesztygyörgyről Bielára helyeztetett.

— **Tanítógyűlés.** A zalamegyei általános tanítótestület folyó évi rendes közgyűlését augusztus 27-én Bala'nfüreden tartotta meg Szalay Sándor testületi elnök vezetésével. A közgyűlésen megjelent gróf Batthyány Pál vármegyénk népszerű főispánja kit Szalay Sándor elnök és dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos tanfelügyelő üdvözölték. A gyűlés a fürdőgyógyteremben folyt le nagyszámu érdeklődő jelenlétében és főispánunk élénk érdeklődéssel hallgatta azt elejétől végig. A gyűlés iránt érdeklődő s a karzatról hallgató fürdővendégek között egy galambösz öreg ur tűnt fel, ki a gyűlés minden részét élénk figyelemmel kísérte, a kit az egyik jelenlevő felismerve, elmondotta a közelben levőknek, hogy az az öreg ur senki más, mint Gyertyánffy István kir. tanácsos, közismert paedagogus s a budai Paedagogium nyugalmazott igazgatója. — A gyűlésen dr. Ruzsicska Kálmán a tanítás-nevelés vezérczimeiről tartott előadást tartalmas és gondosan kidolgozott értekezésben; Dienes Karoly csáktornyai áll. tanítóképződei tanár az új népiskolai rajzoktatásról, Biró Sándor karánsebesi tanító a népiskolai kézimunkáról tartott tanulságos értekezéseket. A közgyűlés a tanítótestület volt első elnökeit: Bánfi Alajost, Csató Alajost, Hajgató Sándort és Udvardy Ignácot örökös tiszteletbeli elnököknek választotta meg. Gyűlés után a Vild-féle nagyvendéglőben közös ebéd volt (sajnos aránylag csekélyszámu részvétellel), melyen dr. Ruzsicska tanfelügyelő Apponyi Albertre, Szalay Sándor gróf Batthyányi Pál főispánra, mint a hazaszeretett lelkes apostolára, Poredus Antal Ruzsicska Kálmán tanfelügyelőre mondtak felköszöntőket. Gróf Apponyi Albert vallás és közoktatásügyminisztert sürgönyileg üdvözölték, a ki nyomban válaszólt az üdvözlésre a főispánhoz címzett sürgönyben.

— **Mintagazdaság átadás.** Szobocsán István Tündérak községi lakos gazdaságát a Zalavármegyei gazdasági egyesület előterjesztésére a m. kir. földm. miniszter 1902-ben népies mintagazdasággá alakította. Ez alkalommal a mintagazdaság tulajdonosa kötelezte magát arra, hogy gazdaságát 5 éven át az előirt feltételeknek megfelelően, például adólag fogja kezelni, minek elenében a földmívelésügyi miniszterium a mintagazdaság részére gépeket, faj állatokat és elsőrendő magvakat adományozott. Az 5 év éven letelvén a mintagazdaság tulajdonosának elvált kötelezettségei, de a segélyezés iránti további igényei is megszűntek. Mivel pedig a nevezett mintagazdaság tulajdonosa elvállalt kötelezettségeinek megfelelt, — a földmívelésügyi miniszterium a mintagazdaságnak nyújtott állami segélyeket 62777/907 sz. rendeletével Szobocsán Istvánnak korlátlan tulajdonába engedte át. Az átadás f. év augusztus havának 28. napján délelőtt 11 órakor történt meg hivatalosan Csáktornán a járási főszolgabírói hivatalban a já-

rési mezőgazdasági bizottság, a muraszenti-mártoni körjegyző és Tündérlak község bírájának a jelenlétében. Az átadásról szóló és keretbe foglalt diszoklevelet Kolbenschlag Béla adta át szavak kíséretében Szobocsnának, buzditván nevezetelt továbbra is a mezőgazdaság mintaszerű üzésére. A diszoklevél a következőleg szól: »Szobocsnán István tündérlaki lakos állami támogatással népies mintagazdasággá alakított birtokát öt éven át példásan kezelte s ezért neki ezen célból nyújtott állami segélyek korlátlan tulajdonába átengedettek. Példaadó munkásságának ez az elismerése szolgáljon buzditással arra, hogy gazdaságát ezentúl is úgy a saját hasznára, mint gazdátársai okulására mintaszerűen kezelje. Budapest, 1907. július 16-án. Darányi s. k. m. kir. földmívelésügyi miniszter.«

— **Pataky Kálmán és az alsólendvai Polgári Olvasókör.** Pataky Kálmán a csáktornyai polgári iskola új igazgatója, Lendván igen sok oldalú társadalmi tevékenységet fejtett ki. Többek között hosszú időn át ügybuzgó, fáradhatlan s ezért pár évvel ezelőtt hivataloskodásának 20 éves évfordulója alkalmával aranytollal kitüntetett jegyzője volt az alsólendvai »Polgári Olvasókör«-nek is. A kör el is határozta, hogy fényes estélyi keretében vesz búcsút általános szeretetnek és tisztetnek örvendő aranytollú jegyzőjétől. Pataky Kálmán azonban tekintettel arra, hogy neki már igen kijutott az ünnepeltől, tekintettel továbbá arra, hogy az átköltözés fáradalmaival és gondjaival amúgy is annyira el van foglalva, hogy magát egy újabb nyilvános ünnepeltetés izgalmainak kitenni nem szeretné, — közvetve arra kérte a választmányt, hogy búcsuestélyi rendezésétől iránta való tekintetből álljon el. A választmány erre vonatkozólag a következő határozatot hozta:

»A választmány érdeműs jegyzője iránti tiszteletből kifolyólag kötelességének tartja, hogy óhaját és kívánságát teljesítse. Az ő határozott és kifejezett óhajára tehát az ünnepélyes búcsuestélyi rendezésétől eltekint. De őszinte ragaszkodásának és elismerésének mégis kifejezést akarván adni, egyhangulag elhatározza, hogy a legközelebbi közgyűlés elé javaslatot fog terjeszteni Pataky Kálmánnak az egyet örökös tiszteletbeli diszjegyzőjévé választása és az erről szóló diszoklevélnek részére leendő kiadása iránt. Együttal pedig elrendeli, ezen határozatnak úgy az Alsólendvai Híradó-«-ban, mint a »Muraköz«-ben leendő közzétételét, hogy így a távozó iránt úgy az eddigi, mint jövőendőbeli működési körében a nyilvánosság előtt is lerója hervadhatatlan érdemeit a hála, szeretet és tisztet adóját. Közli Teke Dénes.«

— **Társas kirándulás Párisba.** Szeptember 8-án Párisba társas kirándulás rendezetik, mely rendkívül élvezetesnek ígérkezik. Öt napi Párisban való tartózkodás alatt a kirándulók megtekintik az összes látványosságokat, Sevret, St. Cloudot és Versailles-t. Résztvételi ár, melyben vasuti, kocsis, szálloda, étkezés és vezetés költségei bennfoglaltatnak, II. oszt. utasok részére 380 kor., III. oszt. utasok részére 280 kor. E kirándulással kapcsolatosan Párisból kiindulólag londoni társas utazás is rendezetik. Mindkét utazásra nézve részletes programmal és felvilágosítással szívesen szolgál a Magyar Utazási Vállalat r. t. Budapest, IV. Eskü-ut 3 sz.

— **Zalaegerszeget és Keszthelyt** a folyó év július hó 3-án tartott miniszterta-

nácsi határozat a III-ik lakbérosztályból a II. lakbérosztályba helyezte át (I-ben Budapest és Fiume van) és a magasabb lakbért az oda való tisztviselőknél már júli 1-től utalványozták. Vajjon mi reánk, Csáktornyaiakra mikor kerül a sor? Itt említjük meg hogy a csáktornyaiak magasabb lakbérosztályba helyezése iránt megindított mozgalmából kifolyólag még július hó elején kérvényezték a csáktornyai állami tisztviselőket s a kérvényt Filipics Lajos orsz. gyűlési képviselő juttatta el az illetékes helyre.

— **Értesítés.** A csáktornyai állami elemi iskolában az 1907—1908. tanévre a beiratások a helybeli tankötelesek részére szeptember 1, 2, 3 és 4-én és ha elegendő hely marad, a vidékiek részére szeptember hó 5-én és 6-án mindig délelőtt 8 óráig 11 1/2 óráig lesznek megtartva. Minden tanuló szülőjével vagy gondozójával tartozik megjelenni s Értesítő könyvecskéjét vagy születési bizonyítványát esetleg anyakönyvi kivonatát magával hozni. Az I-ső osztályba azok lesznek felvéve, kik augusztus 31-én a 6. évet már betöltötték. Beiratási díj 50 fillér. Csáktornyan, 1907 augusztus hó 26-án Polák Máttyás igazgató.

— **Az alsódomborui hitelszövetkezet,** mint az Országos központi hitelszövetkezet tagja f. é. aug. 1-én Gyarmati József tanító kezdeményezésére megalakult. 108 tag 362 drb. 50 kor. részvényt 18.100 kor összegben jegyzett. Elnök igazgató Segesváry Dezső Pál gyógyszerész, — könyvelő Gyarmati József, — pénztáros Kovács József. — E szövetkezet, mely a nép jólétét van hivatva előmozdítani, a mennyiben általa olcsóbban és könnyebben jutnak kölcsönhöz Muraközben az első.

— **A Globusz tisztító-kivonat** a legjobb szer mindenemű fém tisztítására, mint arany, ezüst, nikél, érc, réz stb. Gyorsan és minden fáradtság nélkül idéz elő, szép sokáig tartó fényt. Nincs benne semmi kártékony alkotórész, nem piszkít, mint más tisztítópomádé és minden folyékony tisztítószernél is sokkal jobb, — mert alaposabban tisztít, mint amaz; kiadósabb a használatban és a mellett olcsóbb.

— **Oláh Sándor** jóhírű nagykanizsai zenekara ma este Horváth Géza kerthelyiségben hangversenyez.

— **Megkerült lopott lovak.** A múlt év október havában Kutnyák István muraszenti-lakosnak ismeretlen tettesek 2 szép muraközi lovat éjnek idején elvezették s azokat a legutóbbi napokig megtalálni nem sikerült. Most azután a lovakat megtalálták Somisa János böhönyei (Somogy megye) lakosnál, ki lo lopásért már több ízben büntetve volt. A lovakat úgy találták meg, hogy lövzsgálat alkalmával két lónak a nevezett tolvajnál nem volt járlat levele s ez gyanút keltett, melynek alapján azután kiderült a tolvajlás.

— **Új nevelőintézet vakok részére.** A negyedfél év előtt elhunyt lovag Wechselmann Ignác egy millió négysszáz ezer koronát hagyományozott egy vakok tanintézete létesítésére. Az intézet, mely az alapító és neje nevét viseli, ősszel nyílik meg. Az új intézetbe felvesznek az ország bármely vidékére való 8—10 éves vak gyermekeket, még pedig valláskülömbőség nélkül. A növendékek az intézetben teljesen díjtalanul nyerneket ellátást és oktatást, sőt ruházatot is és hozzátartozóiknak csak fehérműről kell gondoskodni. A kinek tehát vak gyermeke van és azt az intézetbe fel akarja vétetni, folyamodjon a lovag Wechselmann Ignác és neje

Neuschloss Zsófia vakok tanintézete* bizottságához (Budapest VII., sip utca 12 sz.) A folyamodványhoz születési, — orvosi — és himlőoltási bizonyítványt kell mellékelni és szeptember 20-ig beküldeni.

— **Állatdíjazás.** Zalavármegye lótenyésztő bizottsága a Zalavármegyei Gazdasági Egyesület közreműködésével s a földművelésügyi magas kormány anyagi támogatásával f. évi szeptember hó 21-én Csáktornyan a Vásártéren d. e. 10 órákor a tenyésztanyag nemesítése érdekében lódíjazást rendez, amelyben a csáktornyai és perlaki járás kiscgazdái saját tenyésztésű muraközi kancákkal vehetnek részt. Kiosztásra kerül 21 díj 2600 korona értékben. Díjazási tervzet: 1 drb I. államdíj 300 K. 2 drb II. államdíj 200 K. 11 drb III. államdíj 100 K. 6 drb III. egyesületdíj 100 K. Összesen 2600 korona. A rendező bizottság fenntartja magának azt a jogot, hogy e díjak beosztását utólag is megváltoztathassa. A díjazásban részesített kancát köteles a tulajdonosa évenkénti elővezetés kötelezettsége mellett 3 évig saját tenyésztésében megtartani. A pénzdíjak, oklevél kíséretében, csakis tenyésztőknek adhatók ki, míg nagyobb tenyésztők elismerő oklevéllel lesznek kitüntetve.

— **Arató ünnepély.** Özv. Szalacsiné petriventei majorja aug. 15-én délután szép arató ünnepélynek volt színhelye, hol a közeli községekből az arató munkások részére családias mulatságot rendezett a jó szívé Urnő. Leányok, legények, családok emberek jártak este 10 óráig a kedélyt vidító csárdást. A jó oszonna gulyás, hus kalács, kenyér kiosztásánál a Nagyságos asszony maga volt jelen s a legnagyobb szigorúsággal ellenőrizte, hogy igazságos felszolgálás által senki megrovíditva ne legyen. A szépen sikerült ünnepély színterét valószínűleg az Urnő hagyta el a legnagyobb meglepéssel s azon jól eső gondolattal, hogy a szocializmus fattyu hajtásainak a nyesegetésén ez által is közreműködött.

— **A gubó árának emelkedése.** Darányi Ignác földm., miniszter a selyem világpiaci árának emelkedésével kapcsolatosan a selyemgubóbevéltási árat klg.-ként az I. osztályba 2 K 20 f-ről 2 K 30 f-re a II. oszt. 1 K 20 f-ről 1 K 60 f-re, a III. oszt. gubók bevéltási árat 20 f-ben állapította meg. A gubóárak ily felemelése által két millió klg. gubótermést számítva, a tenyésztők ez évben mintegy 450000 K-val több jövedelmet szereznek, mint tavaly. Sajnos, hogy Zalavármegyére ebből vajmi kevés esik.

Nyilttér.*)

Válaszul

a »Muraköz« 33. számában Terbócz István által közölt nyilatkozatra csak annyit felelek, hogy a csáktornyai kir. Járásbírósg előtt felvett jegyzőkönyvet lári betekintethi, mely a nyilatkozat valótlanágát bizonyítja.

A nyilatkozat többi részére kijelentem, hogy az csak személyem diszcreditálására és difamálására irányult.

Végül pedig kijelentem, hogy Terbócz Istvánról híresztelni valóm nem volt s az ő híreszteléseivel annyit törődöm, mint a hold a kutyaugatással.

Vashegy, 1907. augusztus 26-án.

Feleki János
Áll. tanító.

*) E rovat alatt közölttekért nem felel a szerkesztő.

Sve pošiljke se tiču zadržaja novina, naj se pošiljaju na me, urednika u Csáktornya.

Izdateljstvo:

knjižara Strausz Sandora, kam se predplate i obznane pošiljaju.

MEDJIMURJE

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znastveni i povučljivi list za puk
Izlazi svaki tjeden jedanokrat i to: u svaku nedelju.

Predplatna cena je:

Na celo leto 8 kor.
Na pol leta 4 kor.
Na četvert leta 2 kor.
Pojedini broji koštaju 20 fil.

Obznane se poleg pogodbe i fa računaju.

Odgovorni urednik:
LOPARITS R. JÓZSEF.

Glavni urednik:
MARGITAI JÓZSEF.

Izdatelj i vlasnik:
STRAUSZ SÁNDOR.

Črvivi sad.

Doli opadjeni sad, ako je i čista nezrel nesmemo pod drevom ostaviti, nego poleg toga. na kaj ga moremo, moramo ga pohasnuvati, ili ako ga za nikaj nemoremo hasnuvati, moramo ga uništiti, da — tak u-ništimo i one črve, koji su krivi, da je sad doli opal.

Ako u svojim cajtu poberemo doli opadjeni sad, onda je redkokrat takov, da ga nebi mogli pohasnuvati. Ako je ne za drugo naj ga pojeju svinje. Za taj posel tojest za svinjsku hranu je najbolje, ako sada skuhamo ili ga poparimo, jer od vnoga sirovoga sada zgubi svinjče apetita, a zubi se jim jako znucaju, tojest skuminu dobiju, kak i mi ako jedemo nezreli sad. I neceranje dobiju svinje, ako vnogo sirovoga sada jeju, pak zato je najbolje ili popariti sa vreloom vodom, ili skuhati sada, tak onda, kak gud dugo moremo sa nezrelim sadom hraniti svinje.

Onaj sad koji doli opadne iz drevja da ga hasnovito pchasnujemo, treba da ga preberemo. —

Koj je zrel ili na pol zrel, toga moremo za suhi sad hasnuvati, ako ga posušimo. Za domaći kraj je jako dobro to i u zimi osobito za decu je dobro, koja bi navek nekaj rada jela. Tak barem vnogo kruha prišparamo. Ali zato niti taj sad nesmemo samo tak hititi u pećnicu, kak smo ga pod drevjom nabrali. Ako je zamazano moramo ga u čisti vodi oprati, ako je na jednoj strani gnjilo, onda moramo onu stran van odrezati. Oprani sad samo onda denimo u pećnicu, kad se je već posušil od vode. Jer ako je moker, onda se teži suši u pećnici.

Pećnica nesme biti jako vruća, jer sad se namehuri, sok mu izcuri, i zgubi teka, te bude takov kak goba. Najbolši je sad ako ga za kruhom denemo u pećnicu, ali i onda moramo još malo čekati, jer ako se na črno posuši onda nije dobro. Sad još beli mora biti ali čisto suhi onda je dober. I na to pazimo, da sad nedobi dimnatu duhu, tojest da po dimu ne smrdi.

Koj sad nije za sušiti, ali niti nije za nikaj, tojest nije za vkrej hititi iz onoga moremo octa prešati. Iz svakevrsti sada moremo octa delati, ali najbolši je ipak ocet iz jabuke. Taj je i najčisteši.

Za ocet sada na čisto operemo, gnjile strani vkrej odrezemo, onda pak stucemo da je čisto razdrobljeni, tak ga jeden den ostavimo stati, a zatim ga tak kak grozdje izprešemo. Tropa iz preše vun zememo, denemo ga u jednu kad, te tuliko vode vlejem na njega, kuliko samo popije. Za jeden kak stoji i to izprešamo i sveskupa zmešamo sa prvim muštom. Zatam mušta u jeden lagev denemo i tak dugo ga ostavimo u lagvu, dok se nezeveri. Jer taj mušt

ravno tak vri, kak vinski mušt. Ako se je već zeverel, onda ga prelejemo u jeden drugi lagev, kojega gori postavimo i pilku malo na lehkoma denemo na luknju, tak da bude lufta imel ocet. Na zračnim toplim mestu se na hitroma obrne na ocet. Čim je manjši lagev i čim je vekaš luknja na njem tim predi se začvigne ocet.

Ako se je ocet već zakiselil, onda ga u putre moramo prelejeti i na zračnim hladnim mestu držati. Takov ocet čim je staresti tim je bolši. I da je najzdraveši, to niti nije potrebno tolačiti, to svaki zna, — koj je već šlacunskoga i domaćega octa probal.

Ako u octov lagev opet zeveretoga mušta denemo, onda ne za 2—3 mesece, nego već za 2—3 tjedne bude ocet iz njega.

Takov sad, koj je za nikaj, najbolje da zakopamo, da u njem bivajući črvi pogineju.

Politički pregled.

Kak pišeju novine, minister nutrašnjih poslova bude na jesen pred sabor dal zakonsku osnovu, poleg koje bi se priprećilo veliko izselivanje u Ameriku. Njegvo Veličanstvo kralj je potvrdil željezničarske zakone. Ti zakoni su zato znameniti, jer zbog ovih su delali najveću bunu horvati, jerbo je u tih zakonih i to da svaki željeznicar u Horvatskoj mora znati i magjarski.

Ban Horvatske i Slavonije je dal vun svoj program, tojest kaj sve se ufa dobiti za Horvatsku od Magjarske vlade. Vnogo novinah jako hvali ove programe i veli, da bude sa tim mir nastal u zemlji, jer Ban Rakodcay još više da, kak prveša vlada — koju su za narodnu zvali.

Jedne novine pišeju, da Ferenc Ferdinand prestolonaslednik, koj bude za Ferenc Józsefom kralj postal bude »Ferencz József Drugi ime zel gori.

Posljite decu u školu.

Vu prošlim broju smo pod tem naslovom pisali, da ima više obćinah okolo Csáktornye, koje su u strašnoj kmici jer deca nehodiju nikam u školu, kajti u obćini nema škole.

Nekoji obćinari su se na to razsrdili i pisali su nam list da su oni ne krivi, da ga ne škole i t. d. Sigurno da su ne krivi obćinari. To i mi rećemo. Ne su krivi. Jer oblasti bi morale malo oštreše biti i taki bi bile škole. Taki bi nestalo divjačtvo u Medjimurju.

Ali zato ipak su i obćine krive negdigi. Gledimo samo okolo Csáktornye je puno takvih obćinah koje su već od grofa dobile funduš za školu, a orsag njim je o-

bećal da njim vućitelja daje te njim pomore školu zazidati, pak ipak nega škole, jer vu najviše mestah niti tuliko nećejn za školu doprinćsti, da bi orsagu obećali, da barem forlinge daju k zidanju škole. — Po drugih orsagih se nebi pitalo to. Tam je moras, pak onda se nemore suprotstaviti nitko. Zato se je niti ne vredno obćinam okolo Csáktornye srditi, nego bolje bi bilo da bi vu Szt. Iloni, vu Jánosfalvi, vu Szádkőu čim prije sazidali škole, da bi njim deca barem vu navuku zrasla gori. Vu Nyirvölgyu se sada vu jesen već započne škola te su hvale vredni nyirvölgyški stanovniki da su oni prvi zmed obćinah (zvun Dravaszentmihalya,) koji se ne suprotiviju — školi.

Vu onih obćinah pak, gde imaju preveć dece, te samo jednoga navućitelja, treba se trsiti, da čim prije dobiju još jednoga. Jer bormeš najveća sramota je to, kad su obćine pod nosom Csáktornye, te ipak nemaju škole vu redu.

KAJ JE NOVOGA?

— KOLENDAR: September 2. Ponedeljek, Justuš biskup — 3. Tork, Serafina dev. — 4. Sreda, Rozalija devica. — 5. Četvrtak, Lovrenc muć. — 6. Petek, Zakariáš prorok. 7. Subota, Regina devica, mućenica. 8. Nedelja, Mala meša. — Evangelium ove nedelje je, Išel je Jezuš vu hižu jednoga farizeuša. — Mladi mesec je 7-ga tojest vu Subotu ob 10 vuri 4 minuti na večer. — Vreme bude pod kraju tjedna oblačno.

— Imenuvanje. Kralj, Njegovo Veličanstvo je dr. Csury Jenőa ministarskoga tajnika medjimurskoga sina i zemeljskoga gospona iz Szelence za ministarskoga savetnika (tolnaćnika) imenuval.

— Kolera i glad. Iz Berlina dohadaju glasi, da na Bugu se je dogodilo opet pet novih zbetežalo vu koleri. Vu Astrahanu jih je što zbetežalo vu koleri. Do veda je konstatirano 289 betogov vu koleri, od kojih vumrlo je 103 peršon. — Vu englezkoj je prošlo leto vumrlo od glada 220 o obah, od toga vu glavnim, varašu Londonu 49.

— Najvekši ljudi. Najvekši ljudi živiju vu Ameriki i okolo južnoga morja. Vu Ameriki med indijancih pri zadnjem novaćenju našli su četiri jih, koji su bili prek dva metra visoki. To je naravno izvanredno. Pri sprevodu amerikanskoga predsednika Faura zastupal je nemškoga cesara major Pluskovv. Ov major je 2 meter i 20 centimetrov visoki. Rus Mahov zvani človek je 2 metra i 38 centimetra, a Wilkins 2 metra i 51 centimetar visok.

— Sastanak trih vladarah. Iz Beća dohadja glas, da bi se vu Beću sastali nem-

ski cesar Vilmoš i talijanski kralj Viktor Emanuel s kraljem i cesarom Ferencu Jozeфом. Naš i talijanski ministar izvanjske posle su se vre razpravljali u tom sastanku, koji misliju, da bi dobro bilo obnositi i ojačiti prijateljstvo med Taljanskom i Austrijskom Magjarskom.

— **Katolički sastanak** u Peču. Meseca augustuša 25-ga obdržavalo se je u Peču magjarski orsački katolički spravišće. Prisutno bilo je okolo 40 jezer ljudi i to vno go biskupov, kanonikov i drugih svećenikov vno go vodje katolikah, velikaši i puk u velikom broju. Na večer bila je velika procesija, koju je vodio grof Zichy Gyula pečuški biskup. Na spravišću govorili su grof Zichy Janoš i Gyula.

— **Opet željeznička nesreća.** — U Franceskoj se je opet željeznička nesreća pripetila, pri kojoj je vno go ljudi platilo svojim životom i zdravljem putovanje. Brzovlak, koji je v subotu na večer ob 10-toj vuri ostavil kolodvor Bordo da ide u Pariz, ob 11-toj vuri, se je tresnul sa teretnim vlakom, koj je na onih šinjah stal, po kojih je brzovlak išel Skretnice (vekslini) bile su zločesto postavljene. Deset kolah teretnog vlaka i prva tri brzovlaka su uništeni. Komadi od tih kolah pokrivali su oru u v okolini kakvih 300 meterov. Broj mrtvih je 23, a oranjenih 28. Med ranjenih je najviše takvih, koji su na noge oranjeni.

— **Štrajki.** — U Budapešti štrajkuje okolo 3500 sabolskih pomoćnikah zbog povekšanja plaće. Sabolski detiči si hoćeju povekšati plaću na den od 60 fillerov do 1 koruna i 30 fillerov i samo devet vur hoćeju na den delati. — Na nemškoj granici su pak švercari počeli štrajkovati. Na nemško-ruskoj granici jesu vno go sela, koje se baviju švercanjem tudjih robah. Trgovci imaju svoje pomoćnike, koji goli idu prek granice pak gda prestupiju granicu oblečeju se u ondešnju nošnju, pak ovu opravu nosiju bez malte v svoj orsag. Ali v zadnje vreme je nemška zemlja povekšala stražare na granici, pak jim je vezda težeše i pogibeli neše švercanje. Zbog toga su ovi pomoćnici spravišće obdržali, v kojem su dokončali da ako njim gazdi njihovi nepovekšaju plaću, nebudu više švercali. Interesantno bude, kak bude se ov štrajk dovršil.

— **Strelanje** na kapitana. Blizo Budapešte su soldacku vezbu obdržavali s ostrim hitcem. Jedna kuglja je poleg vuh kapitana Vebera fućkala, koj kapetan je poznat kakti strog clovek. Pucanje su taki zapostavili, soldatom su odzeli oštre patrone i izragu počeli proti svim vojnikom, da se zezna krivec.

— **Premešćenje.** — Gospodin Sanić Štefan preločki kapelan je premešćen v Daruvar, a iz Daruvara gosp. Lajtman Gjura kapelan medjimurski sin rođen v Murašiklošu, v Prelok.

— Gosp. Kuhar Ivan kapelan iz Kostajnice v Tüskeszentyörgy a gosp. Kedmenec Mihály kapelan iz Tüskeszentyörgy v Bielu.

Z A B A V A.

Tetec Gjura.

Dvanajst godinah su Dvorščak sa Dvorščakovicom bili oženjeni te su na odvetek čekali, ali badava. Poslie dvanajst godinah — tandem negda — on dan pred Gjurgje-

vom je došel. Dvorščakova kuća se je ciela tresla od veselja, Dvorščak se je od gizde, što je otcem postal, svietil, kak Mojzeš, kad je došel iz gore Sinai sa kamenitim tablam, a Dvorščakova se je u kak snieg bielijo postelji, sva blažena samo podsmiehavala. Zatim su dohadjale ciele processije rodjakah i znancah — dakako žen više kako mužkarcah — koji su svi toga novorođenoga kralja dohadjali gledat, čudit mu se i vrhu njega prorokovat.

»Ah, kakovoga jakoga glasa ima — čujte, čujte — no toga još nisam čula.« — »A gledaj samo« — veli druga — »kak stišnjenu šakicu drži — sigurno bude dešes sutra bogataš.« — Sigurno bude veliki gospon« — veli tretja — »gledajte samo kako ima lievo oko na pol otvoreno.« — I ovak se je proricalo bez kraja i konca i bez razuma. — A zatim je pričela sednica vrhu krstnog imena. — U toj veli niedni stari gospodin: Dečko se neka zove Gjurek, jer prvič sam mu ja kum — ja tetec njegovog jape; drugo se zovem i ja Gjura, a tretji je dečko došel na svet baš on dan pred Gjurgjevom, kaj je vrlo liepo od njega najzadnjič bude pako ov novorođeni Gjurek po moju j smrti svu moju ropotariju herbal. Je, tak je. Punktum! —

Svi su sad strahopoćitanjem gledali maloga Gjureka, koj bu svu tetčevu ropotariju herbal. Em se je znalo u čem sastoji ta ropotarija, najme iz velike kuće na dva kata na uglu glavne ulice i pijaka, pak onda iz vriednostih papirah, od kakovih tri-deset jezer krunah i isto toliko gotovštine u Kanžkoj i Čakovačkoj štedilnici. On je bil udovac bez diece, pak mu je sada ov novorođeni Gjurek po otcu bil najbližnji rodjak.

Dakako, da je prič Gjurekovih roditeljih nastalo neopisivo veselje nad tim srećom maloga Gjureka te je otac Dvorščak zagrlil tetca Gjuru i tak ga od veselja k sebi pritislun, da mu se je po nešto deblji tetec skoro u naručaju zadušil, te je zakriknul: »Pusti me malo, da si odahnem! — I odmah idem k Zakalu da sve pismeno uredi, jer čoviek je danas živ i zdrav, a neznaj kaj ga sutra čeka... Ali to ti velim dečko nesme stranputice, da bi onda kakti nevaljanac mojega teško priskrblenoga imetka onak vneimar potepel!«

»Ali, ali — gospon tetec, — naš dečko — naš Gjurek, kak bi on mogel kaj takovoga napraviti? — Em ga samo neka glede, kak je već sada dobar i miran.«

I izbilja je Gjurek tu ležal u svojoj zibki miran i dobar kakti anđelek. Desnu ruku je držal u vis, kak da hoće prisigati da imetka dobljenoga po tetcu nebude polumpal, a lievom si je nosa ribal, kak da je srdit, što tetec u njegove vrljine i poštelje more i samo sumnjati.

Od tog vriemena, od kad su Dvorščakovi dobili Gjureka je prošlo dvadeset i pet godinah. Kad je Gjurek bil deset godinah star, umrla mu je majkica, a otec je ostal sam sa Gjurekom te nije znal kaj je čineći. Jednog dana veli tetca Gjura gazdarica Treza: »Znaju kaj gospon Belič, mi vzememo dečka k sebi, ja imam vrlo rada, baš je dobar dečec. Siromačec, — jeli bu jedan više ili manje jel, je sve jedno...«

Tetec, Belič Gjura je promišljaval, jednu cielu minutu, a zatim je odrišeto reknel: »Pravo veliš Trezica — ti si pametna i dobra žena... Hodi, — idemo odmah po njega — po siromačeca, — nebude mu zlo pri nas!«

I dobro mu je bilo — vrlo dobro, Gjuru, jer je bil dobroga srca i miren dečec. A rad je hodil u školu i dobro se je vucil. »Kaj hoćeš biti Gjurek?« pital ga je jedno njegov hranitelj, tetec Belič. — »Povedj na kaj ti je goder volja, sve budeš slobodno — samo potepuh niti lump ne.«

Gjurek se na to nasmije i veli: »No toga dvojega se neka neboje, tetec; ali želel bi navučiteljem.«

»Navučitelj? — A nikaj više?« — začudi se Belič — »Zar si neznaj nikaj drugoga izabrati? — Navek samo se srditi stimi vragulini u školi!« — Gjurek je samo ostal miran. »Je, je dragi tetec samo navučitelj bi hotel postati, ali ne tu u varašu, već vani na selu, gde je drvo do drveta i friški zrak, pune sienokoše cvjetja, pak mala cirkvica, u njoj orgule, pak na nje igrati — malu kućicu a okolo nje liepi vrtić pun ružah, — vidiju tetec to njim je moja jedina senja. Kaj ne, dragi tetček, oni me pušle za navučitelja se školati?«

I Gjurek je izbilja postal učiteljem. On je svoje mladenacke senje oživotvoril. A šnjim u školničiji stanuje i njegov tetec — Belič Gjura i gazdarica Trezica. Tetec Gjura se je ladanjskomu životu tak priučil, dar si niti neželji više u varošu živeti a stara gazdarica Trezica po malo gospodari i tak sve dobro i liepo ide.

Jednog dana veli stari tetec Belič svome niećaku: »Jeli Gjurek, ja sam se od smrti tvog oca uvijek poštelno za te zauzimao?«

Gjurek kušne tetcu ruku te mu suznicmi oči odgovori: »Samo dragi Bog njim more naplatiti, kaj su meni od dietinstva dobra učinili, a danas...«

»No je, — pak ti si i ono držal, kaj je tvoj pokojni otac za te obećal, dok si se još po zibki kopal. A sad bi ja samo još jedno želel.«

Gjurek se je posmiehaval: »Kaj bi želeli? — Jeli ja to morem izpuniti? —

»Baš samo ti to moreš« i sad izbelesne stari: »Dečko, ženiti se moraš!«

»Ženiti — hoću odgovori mladič.

»Dakle nisi proti tomu?« — i sad je stari opal posve u dobru volju. — »A ja pak ti znam za jednu, Gjurek, snažnu, onak na frk, a i nekaj novac ima. Znaš, onakova koja ništ nema i ništ nije, pak ako onda dobi takovoga, koj nekaj ima, nju nemre niti vrag vuzdati. Ona, koju ti ja mislim, je provizorova kćerka iz grada grofovoga — em ju valjda i poznaš...?«

Mladič je na to prebledel: »Ali dragi tetec, pak jeli mora baš ova biiti? zapita po tiho — »neka se za to nesrde, ali ja sam si drugu izabra!«

Tetecovo čelo se je nabralo: »Anda si već si izabra! — pak koja je onda to? — No, govori! — Nestoj tu kak trčec.«

»To njim je dragi tetec liepa, dobra i srdačna dievojka, Zrdinova Evica dakako da je siromašna kak cirkveni miš...«

Tetecovo čelo i opet nabira: »Ah za pet ran! — Pak ovu bi ti hotel — no je — i ona tebe jer te ima strašno rada — em zna, da si moj nasljednik u imetku poslie moje smrti...«

»Dragi tetec, siromaška Evica niti nemisli na to, mi se imamo i bez novac radi to si oni niti promisliti nemogu.«

»Ali za Boga, dečko očeš li pametan postati. — Žrdinovu Evicu, čiji otec je bil pijanec i kojega su u grabi zmržnenoga našli, a njeziua mati je oa pijacu tržila perece, ona sama pak je jednostavna služeca

deka — no dečko — to si izbij iz glave, k tomu ja nikada neprivolim.»

»Navadna služeca deka baš nije teteć — ona je sobarica pri grofici u gradu, pak o mojoj Evici nemre nitko nikaj zla reći.»

»Ali ja morem, da je njoj samo do tvog budućeg bogatstva stalo. I time punktum! — Provizorovu Ciliku budeš ženil — ja sam se već šnjezinim otcem spominal, a moju rieć već neuzimam natrag.»

»Ali dragi teteć, Oni me nebudu hotome u nesreću rivali. Ja ljubim moju siromašku dobru Evicu i ona bude moja žena, a druga nijedna! —

»A ako te onda razbaštinim? — Zapita teteć.

Gjurek se jednake izpravi i žalostno odgovori: »Znaju teteć, ja njim imam rado, kak sin otca, pak ako me od sebe odrinu to bum samo za njimi žalostan, ali nikada za njihovim imetkom, — međjutim bilo kak bilo, moju Evicu nepustim — ona ima već moju rieć.»

»Anda ti ostaneš po tvojoj Evici, a ja pri mojoj rieći — veli stari Belić i lupi šakom po stolu — videt ćemo kak će to izpasti, — sigurno dobro ne!

Za nekoliko dni poslie ove prepirke je po čielom selu i okolici pukel glas, da se je Bogati Belić sa svojim nečakom Gjrekom radi nečesa gorko posvadi i da ga je uslied ioga razbaštinil iliti iz herbijske poslie svoje smrti izključil. Sve se je čudilo i milovalo mladoga učitelja Gjreka Dvorščaka kad je stari Belić to sam okolo pripoviedal. Od sad već nitko nije mladoga učitelja Gjreka Dvorščaka, kad je stari Belić to sam okolo pripoviedal. Od sad već nitko nije mladoga učitelja tolikim počitanjem susretal kak prije. I provizorova kćerka Cilika, koju mu je teteć za ženu odabral, se je ga odrekla i nikaj više nije hotela o njem čuti em je sada bil navadni siromaški školnik, — svietloća zlata, koje ga je do sada okruživalo, je potamnela i on je bil siromak kak svaki drugi.

T kući je vladala tmurnost te su se samo pri obedu sastajali, a o prijašnjem veselom razgovoru niti spomenka. Stara gazdarica je zaplakana okolo hodala, — ali tu pomoći nije mogla nikaj. Stari teteć Belić je svaki krat poslie obeda srdito otišel u svoju sobu ili u vrt, gde je svoje novine ili kakovu knjigu čital. I to je trajalo nekoliko tjednih, dok je došel i liepi lietni miesec Junius.

Jednr nedelje poslie večernice veli na jedan krat neobično ljubkim glasom stari teteć Belić: »Nuder mi Gjrek donesi novine iz sienice u vrtu, koje sam pred poldan onde ostavil.» — Mladić osupnjen nad tim ljubkim glasom, skoči iz svog stolca i odbieži u vrt. Došav u sienicu, samo se osupne: »Evica — oh draga moja Evica — kak si ti simo došla? — Kaj te je u naš vrt doneslo? —

»Nespitavaj dugo — čuje za sobom tetećev glas — nego si vzemi tvoju Evicu i gledajte, da bude na skoro viencanje. Vidiš ova je jedina izdržala, kad sam ja iz šale okno razglasuval, da sam te razbaštinil, — provizorova Cilika se je od tebe odmah odvratila, ali Evica je rekla: no sad je siromak kak sam i ja, pak me bude slobodno ženil. I anda si ju vzemi jer ti je vierna, a zato ipak bnaš po mojoj smrti sve herbal.»

Em. Kollay

Nekaj za kratek čas.

Nemški cesar i velika kupica.

Na blagoslavljanje eberfeldske varaške hiže bil je pozvan II. Vilmoš nemški cesar, kojemu su stom prilikom veliku srebrnu kupicu ponudili puno s vinom.

Tu ime varaskoga poglavarstva je nekakov Himmelmann purgar napitnicu držal na cesara, držeć vu ruki isto tak veliku kupicu, kak cesar i koncem zdravice na jen dušak sprazni kupicu. Vilmoš koj je sam nekoliko kaplic spil iz svojega billikoma obrne se smejuć k širokoga požeraka purgaru i veli:

Gratuliram k ovoj napitnici i srku. Žal mi je da nemrem vašu peldu nasledovati. Da bi ja znal tak piti, kak moji predji, za vreme pokojnoga Joakima, na jedan dušak bi spraznil kupicu. Ali ovak ako napravim moglo bi se pripetiti da bi me slavno poglavarstvo moralo na zadnje po štengah doli nesti.

I Vašim Veličanstvom se to nemre pripetiti — veli mu s pokornim glasom purgarmešter.

No, no — smeje se cesar — bolje bu ne probati.

Komu su jalni vladari.

Argyl, englezka herčezica je ne zdav nja sledeće pitanje postavila pred sve vladare Europejske i prestolonaslednike (kron-prince:) Komu ste jalni?

VII Eduard englezki kralj je ovo odgovoril:

Jalen sam onomu čoveku, koj slobodno maln zbetaža, bez toga da bi od njega odmah novine pisale: Njegovo Veličanstvo je jako betežno. Jalen sam nadalje onomu čoveku, koj slobodno poje svoj obed, bez toga da bi se celi svet spominal za njega, da: Njegovo Veličanstvo jako s velikim apetitom je. Zjednom rečjom jalen sam onomu čoveku koj je sam svoj, i svoje obitelji i kojemu svaki pojedini korak nepregleda celi svet.

Naš kralj Ferenc Jožef je ovo odgovoril:

Komu sam jalen? Svakomu ki je ne vladar.

Vilmoš, nemški cesar je ovo pisal:

Samo onomu čoveku sam ne jalen, koj neljubi svoju domovinu.

Mikloš, ruski cesar je sledeti karakterističan odgovor dal: S iskrenom boljom — sam jalen svim onim, koji nenosiju na svojoj glavi brigu i skrb jedne velike države i koji nemoraju čutiti žalost trpećega naroda. —

Dosetljiv cesar.

II. Mikloš, ruski cesar s velikom sdušnostjom pregleda pisma, koja pred njega postaviju i svojim lastovitim rukom zabilježi na nje svoje opazke. Ove opazke dođu vu pismaru. Ne zdavnja je ovu opazku napisal na jednu pismu:

»Oh, kakva je to topoglavost! —

Učestnik je ovu opazku za jako uvredjenje držal, i zato je poprosil tajnika, da naj to pove caru, — i naj ga poprosi da ovo izbriše.

Tajnik je s prvom prilikom spunil njegovu prošnju.

Veličanstvo veli tajnik — molim vas da bi dostojali iz akte ove reći izbrisati, — kajti to bi bila velika sramota za ovoga koj je to pismo pred vaše veličanstvo postavil.

Komaj je dokončal tajnik svoje reći kada mu car veli:

A tak, to ide vu pismaru? Odmah po pravim!

Zatim prime pismo, potegne prek splajbasom prvu opazku i pod njom napiše sledeće.

Oh, kakva je to mudrost!

Složil: Rhosóczy Elek

Starinske pesme vojničke.

I.

Gda bobenj zbobnja, bratac maširuje, Hodi mila sestra, hodi, sprohodi me.

Birovivi sini v krčmi su tancali, Gda su me junaka nemilo vezali.

Birovu purgaru hoćem odprostiti, Ki ste si vu mojoj krvi ruke prali.

A onomu nigdar, ki me dal loviti, Ki me dal loviti, v Kanizu voziti.

II.

Dragi moji bratci i pajdaši moji, Kopajte mi jamu pri svetoj Jeleni.

Gliboku na pušku, široku na sablju, Ter me zakopajte junaka vu jama.

Meni ostavite vani desnu ruku, Ter mi privežite moga konja za nju.

Na mom belom telu bude trava rasla, S mojin črnih otič bude voda tekla.

Gda konj lačen bude, naj mi se napase, A gda mi zažeja, naj mi se napoji. Naj me konjić ljubi, Ak me draga neće.

Pijanstvo.

Nejma vekšeg greha, nego je pijanstvo, Ar na nikaj spravlja celo človečanstvo.

Božji zakon glasi: Grešnik je on grdi, Koji vek najrašji vu kupicu gleda.

Dok pobožni čovek vu cirkvu koraca, Pijanec z krčme oduren kobaca.

Postaje na putu, na caniger se zgleda, Ki mu ni koraka dalje ili neda.

Kak majkino mlijeko vino vu se lije, Voda naj bu srećna, ak se vu njoj vmije.

Kad pak mu penezi hoćeju se ziti, Misli: »i na veru još je moći piti.»

Tak anda na veru pije aldomaša, Dok mu krčmar punog donese rovaša.

Na zadnje gda nema već veru krčmara, Poslušati mora mužiku bubnjara.

Vu življenju zadnja, to je njemu banda, Odišla je hiža i još zadnja bunda.

Beži na daleko ti zločinsto društvo, Koje spravilo je, vnoge na bogečstvo.

Koji prijatelja šantavoga ima, On ti i sam večkrat šepav dimo klima.

Bischitzky Miksáné, Nagykanizsa.
Nagy választék új és átjátszott
zongorák, pianinók, fússhar-
moniumok és cimbalmokban.

Részletfizetésre is!

Hangszerek bérbe adatnak. 994 11-20

Szőlőoltványok

miniatűrileg előírt minőségben,
17 faj csemege, 19 borfajban, há-
omféle alanyon, fajtisztán, me-
szes talajra is

Gyökerez vessző Portalis, Solomis, Monticola,
Aramon, Rupentris, Gamin No. 1. és 2. kapható,

Vállalat szőlőtelep-nél

BILLÉD,

Torontál megye.

Legolcsóbb árak!

Készlet:

271.000 oltvány, 250.000 gyökerez.
634 **AZ INTEZŐSÉG**

**A csáktornyai m. kir. pénzügyőri
szakasz elhelyezésére 4—5 szo-
bás lakás a szükséges mellékhe-
lyiségekkel 1908 évi január hó
1-től kezdődőleg 6, esetleg több
évre kerestetik. A bérleti feltéte-
lek a biztosi irodában tudhatók
meg, hol a szerződés azonnal
megkötethető.**

529

TIRGRAM-POR

az egyedüli szer, mely az összes rovarokat gyor-
san és alaposan kipusztítja: üvegben —30, —60,
1. — és 2.— koronáért kapható

TIRGRAM TINKTURA

csakis Poloskák ellen üvegekben —40, —80, 120,
260 és 5. K. kapható minden jobb drogériában, fűszer- és
festék-kereskedésben, ahol Tirgram-Plakátok ki vannak füg-
gesztve. Ügyeljünk a „TIRGRAM” névre. Gyár:
Budapest, IV. ker., Károly-utca 1.

20—6 517

C. cz.

*Tisztelettel van szerencsém a m.
t. közönség szíves tudomására hozni,
hogy felhalmozott áruraktáromat az
előhaladott idény következtében da-
cára az általános drágaságnak — je-
lentékenyen leszállított árak mel-
lett bocsátom áruba.*

Miután tudvalevőleg csakis jó áru-
kat tartok, ajánlom ezt a kedvező al-
kalmat a m. t. közönség b. figyelmébe.

Kiváló tisztelettel

Zrinyi Viktor.

3—3

P. n.

*Ja dajem na znanje, da ja radi
preblizavanja jesen i odviše robe na
skladištu, sada moju cielu robu za
mnogo falešu cieni razprodav-
ljam.*

*Pošto ja svake vrsti robe inadem,
preporučam svakomu da si kod ove
priliku cieli svoj potrebu u suknenoj
robi kupi.*

S poštovanjem

Zrinyi Viktor.

535

AGRARIA

MAGYAR GÉPFORGALMI RÉSZV. TÁRS.

Benzinmotorok

Benzincséplők

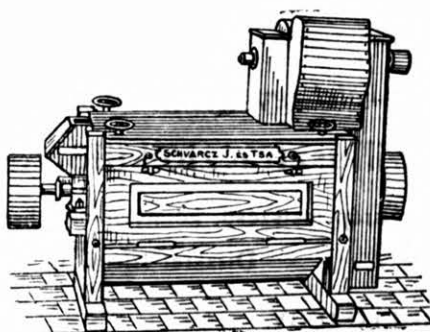
Malomberendezések stb.

Kérjen minden gazda

árjegyzéket

Levélczim: 872 31—52

„AGRARIA” Budapest, Váci-út 2.

DÁRIUS

Hántoló és hegyező-gép.

Törvényesen védett új
fekvő szerkezettel, mun-
kaközben szabályozha-
tó surlaköpenynyel és
surla-verővel.

Kérjen árat.

**Schvarcz József
és Társa**

műszaki iroda és raktár.

Gépszíjgyár. Budapest

V, Váci-körút 26.

864 30—52

DÁRIUS-nak feltűnő a
teljesítőképessége, szer-
kezeti tökéletessége, ol-
csósága, könnyű kezelhe-
tősége. Állítható egyetlen
kézikerék által. Szállítható
azonnal kívánatra négy-
heti próbára is.

Magyar Regényírók

Megjelent az első sorozat. Tartalma:

Csiky Gergely: Az Atlasz család. Illusztrálta Neogrady Antal.
B. Kemény Zsigmond: A rajongók. Két köt. Illusztr. R. Hirsch Neill.
Pálffy Albert: Eszti kisasszony professzora. Illusztr. Márk Lajos.
Vadnai Károly: A kis tündér. Illusztrálta Nagy Sándor.

A legértékesebb magyar regények

egyöntetű képes kiadása hatvan kötetben.

Szerkeszti

MIKSZÁTH KÁLMÁN

a ki a nagy vállalat eszméjét kidolgozta és a kötetek elé megírja az írók jellemrajzát.

A nagy magyar elbeszélő méltatja a magyar elbeszélő irodalom jelesait.

A bevezetések sorozata együtt a magyar regényirodalom kész története.

A gyűjtemény 34 író 54 munkáját – a magyar irodalom ötvennégy kiváló alkotását – öleli fel.

AZ ÍRÓK NÉVSORA	Baksay Sándor	Dóczi Lajos	Iványi Ödön	Nagy Ignác	Tolnai Lajos	AZ ÍRÓK NÉVSORA
	Beniczky Lenke	B. Eötvös József	Jókai Mór	Pálffy Albert	Vadnai Károly	
	Beöthy László	Fáy András	B. Jósika Miklós	B. Podmaniczky Frigyes	Vas Gereben	
	Beöthy Zolt	Gaál József	Justh Zsigmond	Pulszky Ferencz	Verseggy Ferencz	
	Bródy Sándor	Gárdonyi Géza	B. Kemény Zsigmond	Rákosi Jenő	Werner Gyula	
	Csiky Gergely	Gyulai Pál	Kuthy Lajos	Rákosi Viktor	Wohl Stefanie	
	Degré Alajos	Herczeg Ferencz	Mikszáth Kálmán	Toldy István		

Minden kötet egy-egy kiváló magyar festőművész illusztrációival.

Mindössze ezer illusztráció külön diszes műmellékletek formájában.

Tiszta, szép metszésű, könnyen olvasható betűk. Finom, famentes papiros.

Diszkrét izlésű, diszes bekötési tábla.

MEGRENDELŐ-JEGY.

A „Magyar Regényírók”

minden művelt magyar urí család örökbecsű könyvtára.
A hatvan kötet félévenként öt kötetes sorozatokban jelenik meg. Az első öt kötet most hagyta el a sajtót.

A 60 kötet ára előkelő kötésben 300 kor. Törleszthető havi 4 koronás részletekben is. Megrendelhető a mellékelt rendelő-jegy felhasználásával bármely könyvkereskedés útján. — Részletes prospektust kívánatra készséggel küld a kiadó intézet

Franklin-Társulat

magyar irodalmi intézet és könyvnyomda

A _____-ig

esemmel megrendelem a

«MAGYAR REGÉNYÍRÓK»

amely gyűjteményes vállalat hatvan kötetét, vászonkötésben 300 koronáért:

a) négy koronás havi részletfizetés mellett,

b) félévenként fizetendő 25 korona utánvért mellett.

A nem kívánt módokat törölendő.

Tudomásul veszem, hogy a fenti műből 1904 szeptember hótól kezdve félévenként egy-egy kötetből álló sorozat jelenik meg. A részletek az első szállítástól kezdve minden hó 1-én a fenti csigán _____ fizetendők be mindaddig, míg a mű teljes vételére kiegyműltve nincs. A részletek be nem tartása esetén a részletfizetési kedvezmény megszűnik és a teljes vételér esedékessé válik. Az első részlet utánveendő.

Szövebeli megállapodások érvénytelenek.

Lakhely és kelet: _____

Név és állás: _____

Gabona árak. — Clena žitka.

mmázsa	1 m.-cent,	kor. fill.
Buza	pšenica	16—20.00
Rozs	hrž	14—17.00
Arpa	ječmen	14—15.00
Zab	Zob	14.50—
Kukoricza uj	Kuruza nova	13.00—
Fehér bab uj	Grah beli	16.00—
Sárga bab	• žuti	13.50—
Vegyes bab	• zinešan	13.00—
Kendermag	Konopljenoseme	20.00—
Lenmag	Len	22.00—
Tökmag	Koščice	20.00—
Bükköny	Grahorka	14.00—

427 sz. 1907.

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102 §-a értelmében ezennel közhirre teszi, hogy a szombathelyi kir. törvényszéknek 1907 évi Sp. III. 319/sz. végzése következtében Dr. Kemény Fülöp perlaki ügyüggyel által képviselt Guttman D. J. javára Pticsár Ferenc ellen 677 K. 50 f. s jár. erejéig 1907 évi július hó 18-án fogatatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 880kor. becsült következő ingóságok, u. m.: kukoricakaszok, pajta, sertésöl, széna, szekér és lovak nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a perlaki kir. bíróság 1907. évi V. 256/1 sz. végzése folytán 678 kor. 50 fill. tőkekövetelés ennek 1907 évi április hó 19 napjától járó 5 százalékos kamatai 1 nyolczad százalék váltódíj és eddig összesen 96 kor. 18 fillérben bírólal már megállapított költségek erejéig Szentmárián alperesnek lakásán leendő eszközzésére

1907. évi szeptember hó 5 napjának d. u. 3 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Perlak 1907. aug. hó 22. 545
668 sz. 1907.

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhirre teszi, hogy a csáktornyai kir. bíróság 1907. évi Sp. II. 304/3 számú végzése következtében Wollak Rezső csáktornyai lakos ügyvéd által képviselt Csáktornaiaképzintár r. t. javára Makovecz Jakab klubokói lakos ellen 172 kor. 80 f. s jár. erejéig 1907. jul. hó 15-én fogatatosítottki elégtési végreh. útján le foglalt és 660 kor. fillérre becsült 1 kancza ló, 1 tehén és 1 szekérből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a csáktornyai kir. bíróság 1907. V. 458/a sz. végzése folytán 172 kor. 80 fill. tőkekövetelés, kamat és eddig összesen 72 kor. 50 fillérben bírólal már megállapított költségek erejéig beszámításával már kifizetett 80 Knak Glubokán leendő eszközzésére

1907. évi szeptember hó 5 napjának d. u. 3 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX.

t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni 540

Kelt Csáktornyan, 1907. évi aug. 21

Necsak olvasni

hanem megis kell kísérni BERGMANN és TÁRSA, Dresden és Tetschen a/E régen bevált, gyógyító hatású

Steckenpferd lilom-tej-szappanát

azelőtt Bergmann-féle lilomtejszappan (jegy: 2 Bergmänner) hogy szeplőtől ment, fehér arcot, valamint gyengéd arcszint nyerjünk.

Darabja 80 fillérért kapható:

Stráhia Testvérek-nél

Csáktornya.

971 47—50

HIRDETÉSEK

felvételnek

e lap kiadóhivatalában.

BUTOR

Schwarcz Lipót Varaždín.

Legolesőbb legelőnyösebb bevásárlási forrás teljes menyasszonyi kelengyék, szállodák vendéglők és magánosok részére.

Képes mintakönyv kívánatra ingyen.

Keil-Lakk

legkitünőbb mázoló szer puha padló számára.

Keil-féle viaszkenőcs kémény padló számára.
Keil-féle fehér „Glasur” fénymáz 90 fillér.
Keil-féle aranyfénymáz képereteknek 40 fillér.
Keil-féle szalmakalapfesték minden színben.

536 2—6

Mindenkor kaphatók.

Heinrich Miksa cégnél Csáktornyan, — Horvat A. Varazsdon.

A Csáktornyai Tárházak Részvénytársaság

közhirre teszi, miszerint

f. hó 16-án d. u. 2. órákor

Csáktornyan, a társaság helyiségében

XV. évi rendes közgyűlését

tartja meg, melyre a t. c. részvényeseket tisztelettel meghívja.

Azon részvényesek, kik ezen közgyűlésen megjelenni óhajtanak, kötelesek részvényeiket a még le nem járt szelvényekkel együtt a társaság pénztáránál letenni.

Az alapszabályok értelmében a felügyelő-bizottság által megvizsgált mérleg annak jelentésével együtt nyolcz nappal a közgyűlés előtt Csáktornyan a társaság helyiségében betekintés végett közszemlére kitétetik.

Tárgysorozat:

1. Jelentése az igazgatóságnak és felügyelő-bizottságnak az elmúlt üzleti év menetéről és az 1906 évi mérleg bemutatása, a tiszta nyereség megállapítása és annak felosztása valamint az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadása.

2. A felügyelőbizottsági tagok megválasztása.

Csáktornya, 1907. augusztus hó 29.

547

Az igazgatóság.

Ipáros és kereskedő előfizetőink czéjét
a rovatban díjmentesen közöljük.

IPAROS és KERESKEDŐ előfizetőink névjegyzéke.

Ipáros és kereskedő előfizetőink czéjét
a rovatban díjmentesen közöljük.

Bádogos:

Hübsch Manó, (feszénraktár) Csáktornya
Dorner Sándor "

Bőrkereskedő:

Mayer Testvérek, Csáktornya

Borbély és fodrász:

Nádasdi Nándor, Csáktornya
Mik Szilárd, "

Butorraktár:

Schwarz Lipót, Varazdin

Czukrász:

Kertész Lajos, Csáktornya

Czipész:

Masztak József, Csáktornya

Divatáruhá:

Herzer Izidor, Csáktornya
Liszt és Brodnjak, Stridó

Eredeti Singer varrógépek:

Singer Co., Árpád-utca Csáktornya

Épület és mulakatos:

Horváth István Csáktornya

Férfi szabók:

Ivacsics Ignác, Csáktornya

Férfi és női divatárú:

Zrinyi Viktor, Csáktornya

Fűszerkereskedések:

Todor R. utóda, Csáktornya
Gräner Testvérek, "
Mráz testvérek, "
Ifj. Premecz Miklós, Perlak
Sostarics Pál, Szombathely
Szeiwerth Testvérek, Vesselén, i-utca

Kávéházak:

Hajas József, Csáktornya
Horváth Géza, "
Gerstmann Lipót, "

Kékfestő:

Scheiber Mór, Csáktornya

Kőfaragó és sarkó készítő:

Tersztenyák Bódog, Csáktornya

Likörgyár:

Hochsinger M. és fiai Csáktornya
készíti a híres »Gloria« sós borszeszt
12 üveg bérmentve 5 korona

Mészáros:

Nuzsy Mátyás, Csáktornya

Órás és ékszerész:

Pollák Bernát, Varazdin

Pezsgőgyár:

Muraközi " gyóggyár, Csáktornya

Pék:

Stolcz József, Csáktornya

Rőfőskereskedő:

Ilirschsohn Testvérek, Csáktornya

Szállító és deszkakeresk.

Löbl Mór és fia, Csáktornya

Tejet és tejtermékeket

Csáktornya házhoz szállít
Bányavári gazdaság.

Üveg és porcellánkeresk:

Tódor. R. utóda, Csáktornya

Uri- és női divat, játék és díszművek:

Kelemen Béla, Csáktornya

Vaskereskedés:

Prostenik Gusztáv, Csáktornya
Bernyák Károly, utóda "

Vászonkereskedő:

Szivonesik Antal, Csáktornya

Vendéglők:

Hajas József, Csáktornya
Pecornik Ottó, "
Hencey Gábor, "
Antonovics József, "
Becsey Albert, "
Horváth Mihály (Fehér galamb) "
Horváth Géza, "
Kelemen Imre, "
Mráz Jenőné, "
Prusztz Alajos, "
Deutsch Zsigmond, "
Schlesinger Mór, "
Mihálics Ferenc, "
vendéglő avasuthoz
Singer Salamon, Szobolciza
Kalchbrenner Ferenc, Stridó

Zongora készítő, hangoló és raktáros:

Wogrinesics Ferenc, Nagykanizsa
Erzsébet királyné-tér 10.

7-13

Könyv- papir- és zeneműkereskedés, könyvnyomda, könyvkötészet: Strausz Sándor Csáktornya.

Egy csapláros kerestetik.

A teljes korecsmái felszerelés azonnal átadatik.
541 Bővebbet Légrádon 13 sz. alatt.

Az iskolaídegy alkalmára
ajánlom dúsan felszerelt

gyermekfehéremű
gyermekharisnya
gyermekkalap
gyermekczipő

és egyéb felszerelésekből álló
raktáromat a bevásárló szülők
szives figyelmébe.

SZOLID KISZOLGÁLÁS. — JUTÁNYOS SZABOTT ARAK.

Magamat a n. é. közönség szives pártfogásába ajánlv
maradok

teljes tisztelettel

Kelemen Béla.

538 2-0

Kitűnő mézédés, badacsonyi

muskotály és szőlő
schasslau — 540 1

5 klg. kosarakban 3 koronáért kapható

ifj. Premecz Miklós fűszer és csemegekeresk.
Csáktornya.

Alsólendva Vidéki Takarékpénztár Részvénytársaság.

Alapított 1898. évben.

HIRDETMEY.

A tudva levő rendkívüli pénzdrágaság miatt
igazgatóságunk elhatározta, hogy folyó hó
szeptember hó 1-től takarékbetétek
után és pedig:

14 napi felmondásra	4 és fél százalék
3 havi	5 "
6 "	5 és fél "

kamatot fizet, azon hozzáadásal, hogy a 10
százalék betétkamatadót az intézet fizeti. —

Alsólendva Vidéki Takarékpénztár
részvénytársaság.

543